

РЕШЕНИЕ

№ 1945

гр. София, 16.01.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 4 състав, в
публично заседание на 16.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ваня Стоянова

при участието на секретаря Лилия Благоева и при участието на прокурора Александър Павлов, като разгледа дело номер **5767** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е образувано по реда на чл.203 АПК във връзка с чл.1, ал.1 ЗОДОВ по искова молба на М. О. С., гражданин на Р. федерация с ЛНЧ [ЕГН] - непълнолетна, [дата на раждане] , действаща със съгласието на своя родител - И. Ю. Д., с адрес за съобщения и призовки: [населено място], [улица]-113. ет.2. офис 2, чрез адвокат К. Д. срещу Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Р. България, с адрес [населено място], [улица]. Първоначално в исковата молба е посочена като цена на иска сума от 10 000 лв, представляваща обезщетение за нанесените ѝ неимуществени вреди от незаконосъобразно водено административно производство, започнало с молба от ищцата с вх.№ РД-О-В-633/31.03.2022г. до председателя на ДАБ при МС за предоставяне на международна закрила на ищцата, приключило с решение № 2975/09.04.2025г. на председателя на ДАБ. Претендира законна лихва върху сумата от 31.05.2022г., приемайки, че двумесечен срок е приемлив за произнасяне по преписката, до завеждане на иска - дата 02.06.2025г., която сочи в размер на 3815.05 лева.

В исковата молба се твърди, че с молба с вх. № РД-О-И-633/31.03.2022 г. ищцата и нейната майка депозират искане до Държавна агенция за бежанците за получаване на международна закрила. Сочи се, че в продължение на три месеца, до края на месец юни 2022г. М. С. и И. Д. пътуват непрестанно до С., след което се местят в столицата и си наемат жилище. С решение №14106/21.09.2022г. на зам. Председателя на ДАБ на ищцата е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут с мотиви, че молителката не обосновава необходимостта от предоставяне на международна закрила, не посочва причини за основателни опасения за преследване в държавата си за произход.

Счита, че в така постановения отказ, административният орган не разглежда какво е положението на майката, каква дейтелност тя има в родината си и каква опасност крие нейното завръщане там и оттам - какъв риск и последствия това би имало за дъщеря й. Разделянето на преписката на две в две адм. производства пред ДАБ поставя малолетната молителка в много по-неблагоприятно положение, се твърди в исковата молба.

Решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ е оспорено пред съда и отменено с решение № 8160 по адм. дело № 10011/2022г., 42 състав, АССГ, с което се дават задължителни указания за ново произнасяне по преписката съобразно с мотивите на съда. Според ищеца това решение на АССГ е влязло в сила на 22.12.2023г. В ИМ се сочи, че първоинстанционния съд, разглеждащ жалбата, е посочил в крайния свой акт, че не се аргументира по никакъв начин, че от различното произнасяне по двете преписки, решението на административния орган е взето при съществено нарушение на административнопроизводствените правила, тъй като молбата за международна закрила от 31.03.2022г. е депозирана за предоставяне на такава от И. Д. и от М. О. С. - тогава малолетна, действащата чрез своята майка. Нарушението се състояло в това, че от ДАБ са разделили производствата по отношение на малолетното тогава дете от това на майка й, за което липсвало правно основание. Твърди се още, че тези мотиви са споделени от ВАС с определение № 12347 от 14.11.2024г. по адм. дело № 4609/2024г. образувано по подадена от ДАБ кас.жалба срещу решението, като до 09.04.2025г. въпреки указанията, ново решение на ДАБ не е издадено.

С ново решение № 2975 от 09.04.2025г. на председателя на ДАБ на ищцата и нейната майка е предоставен статут на бежанец. Според ищеца, процедурата по предоставяне на статут на бежанец, започнала на 31.03.2022г. и окончателно приключила па 11.04.2025г., когато е връчено новото решение. В този период ищцата търпяла неимуществени вреди, изразяващи се в чувства на непрестанно безпокойство, несигурност, напрегнатост, очакване и огорчение, които според изложеното в ИМ са последица от незаконосъобразността на решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ, от продължилата процедура извън всякакви срокове, тригодишен период преди да бъде отменено то, както и заради същественото нарушение на процесуалните правила, довели като краен резултат разделяне на преписката на две.

Твърди се, че в периода от над три години, през които тече административното производство здравословното състояние на ищцата се усложнило. През месец юли на 2023 г. М. получава абсцес на белия дроб. В болница „Пирогов", където е хоспитализирана, тя претърпява ендоскопска операция за отстраняване на гноения компонент от долния лоб на левия бял дроб. След операцията, тя прекарва два дни в интензивно отделение. В деня, в който е била в интензивното отделение, в АССГ се провело редовно заседание по делото за оспорване на решението на заместник председателя на ДАБ. След операцията хирурзите от отделение по детска хирургия настоявали за втора операция за отстраняване на един дял от белия дроб. Решението дали да се отстрани белия дроб на ищцата е трябвало да бъде взето от майка й, като неин настойник, която се противопоставила и поела отговорност за живота й, като се отказала от втора операция. За ищцата е имала действителен риск да загуби жизненоважен орган. Заминаването за лечение в чужбина, каквото желание са имали ищцата и майка и е било невъзможно, тъй като те не са имали никакви документи и са очаквали ДАБ да им предостави статут. Връзката между майка и дъщеря била много силна и се затвърждавала и от здравословното състояние на детето. През последните години, преди да замине за България, сама й провежда курсове за венозна терапия, поставяла й абокат и системи у дома, за да я предпази от болнични инфекции.

Периодът на административно производство преминал при силна тревога, вълнение и нервност у

ищцата. Това се отразило на ежедневието ѝ в училището ѝ, в отношенията ѝ с хората. Бездействието на административния орган – ДАБ намира за безспорно неоснователно, извършено при и по повод осъществяваната от него административна дейност. Затова счита, че съдът е обявил издаденото решение №14106/21.09.2022г. на зам. председателя на ДАБ, за незаконосъобразно. Счита, че ДАБ се произнася по преписката в разрез с принципите за законност, за бързина и процесуална икономия, за последователност и предвидимост. Заявява, че без основание от ДАБ разделят преписката на две и така се допуска нарушение на процесуалните правила, обявено като основен мотив на АССГ за отмяна на решението и възможност за различно произнасяне по молбите на майка и дъщеря.

Ищцата претърпяла продължителни, дълбоки и силни емоционални страдания, изразяващи се в психо-емоционален дистрес, несигурност, опасения от раздяла с майка си, като основен и единствен настойник, полагащ грижи за нея, страх от връщане в Р. федерация, където майка ѝ е под реална заплаха заради политическата си дейност, чувство на изолация и безпомощност. Психологическата травма у нея се засилва от претърпяното лечение, което е предприето в тази обстановка на несигурност и недоверие в лекарския екип и ежедневно очакване, че административният орган може да се произнесе негативно по искането на майка и дъщеря, както вече го е сторил. Налице били съществени неудобства заради неравностойното третиране на ищцата спрямо другите деца поради липсата на достъп до пълноценно образование и социална интеграция, липсата на документ за самоличност в продължение на повече от три години и повтарящи се посещения в СДВНЧ - С. за снабдяване с нов заместващ документ.

Вредите претърпени от ищцата и описани в ИМ се сочат като пряка и непосредствена последица от незаконосъобразното решение на ДАБ/ решение №14106/21.09.2022г. на зам. председателя на ДАБ/, от допуснатото от административния орган съществено процесуално нарушение, изложено като основен аргумент на съда за отмяна и връщане на преписката за ново произнасяне - разделянето на преписките, от забавеното произнасяне преди първото произнасяне и забавеното произнасяне след връщане на преписката от съда, от липсата на правна сигурност и отлагане предоставянето на статут на бежанец на ищцата, който ѝ е признат едва с окончателното решение на председателя на ДАБ от 09.04.2025г.

Първоначално се иска да бъде осъдена Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Р. България да заплати на М. О. С., непълнолетна - действаща чрез своята майка И. Д., сумата от 10 000лв., представляваща обезщетение за нанесените ѝ неимуществени вреди от незаконосъобразно водено административно производство, започнало по молба от ищцата с вх.№ РД09-В-630/31.03.2022г. до председателя на ДАБ при МС за предоставяне на международна закрила и приключило с решение №2975/09.04.2025г. на председателя на ДАБ. Първоначално с исковата молба се претендира законна лихва върху сумата от 31.05.2022г., приемайки, че двумесечен срок е приемлив за произнасяне по преписката, до завеждане на иска - дата 02.06.2025г., която счита че е в размер на 3815.05лева.

С втора уточнителна молба от 03.07.2025г. от ищцата, в резултат на оставяне на исковата молба без движение с разпореждане № 19922 от 10.06.2025г. на настоящия съдебен състав, исковата молба е уточнена по следния начин: Посочено е, че е издаден незаконосъобразен административен акт - решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ в производство, започнало по молба за международна закрила от 31.03.2022г. до председателя на ДАБ при МС от ищцата и нейната майка. Посочва, че разделянето на преписката на две (за ищцата и нейната майка) е част от незаконосъобразността на акта, стояща в мотивите на съда за неговата отмяна и не е заявено като самостоятелно основание за обезщетение. Като исков период е посочен - 31.03.2022г. /според ищеца това е датата на издаването на отмененото като незаконосъобразно

решение на ДАБ/ до 09.04.2025г., на която дата АО издава нов административен акт, с който предоставя на ищцата статут на бежанец. Под исков период визиращ периодът, през който ищцата търпи вреди от незаконосъобразния административен акт- решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ. Претенцията за обезщетение за неимуществени вреди посочва в размер на 7000лв. Претендира законна лихва върху сумата от завеждане на иска до окончателното изплащане на вземането, а не както е първоначално посочена.

2. Твърди се, бездействие от страна на председателя на ДАБ по изпълнение на влязлото в сила на 22.12.2023г. решение №8160 по адм.д. 10011/2022г., 42 състав на АССГ, с което се отменя решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ и се дават указания за издаване на нов административен акт. Сочи се, че съдът е указал в решението си, заместник председателят (доколкото той е издал незаконосъобразното решение №14106/21.09.2022) да се произнесе по молбата на ищцата. Съдът не е дал срок за изпълнение, намира, че след връщане на преписката разумният срок за изпълнение на съдебните указания е бил два месеца. Като исков период по втория предявен иск посочва от 22.02.2024г. /според ищеца това са два месеца след датата на влизане в сила на съдебното решение №8160 от 22.12.2023г. по адм. д№ 10011/2022г. на АССГ, като в ИМ се твърди, че това е датата на влизането в сила-22.12.2023г./ до 09.04.2025г., когато адм.орган /АО/ издава нов административен акт, с който предоставя на ищцата статут на бежанец. Причинно-следствена връзка - за исковия период ищцата търпи неимуществени вреди, описани подробно в исковата молба, като последица от бездействието на АО да издаде нов административен акт по молбата за предоставяне на статут.

Забавянето в произнасянето на АО след връщане на преписката не е било предмет на нарочно съдебно оспорване.

Неизпълнението на съдебно решение, сочи че се изразява в неизпълнение на съдебно решение (визира се влязлото в сила решение №8160 от 22.12.2023г. по адм.д.10011/2022г., 42 състав на АССГ), с което преписката се изпраща на АО със задължителни указания за произнасяне по молбата на ищцата за предоставяне на статут.

Претенцията за обезщетение за неимуществени вреди от бездействието на адм.орган е посочена в размер на 3000лв. Претендира законна лихва върху сумата от завеждане на иска до окончателното изплащане на вземането.

Впоследствие е депозирано трето становище от 20.10.2025г./стр.214 от делото/, с което ищецът обобщава ИМ: Предявени са в условията на обективно съединяване исковете: 1. Иск за обезщетение от издаването като последица от незаконосъобразен административен акт - решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ в производство, започнало по молба от 31.03.2022г. до председателя на ДАБ при МС от ищцата за получаване на международна закрила.

2. За обезщетение от бездействие от страна на председателя на ДАБ по изпълнение на влязлото в сила на 22.12.2023г. решение №8160 по адм.д.10011/2022г., 42 състав на АССГ, с което се отменя решение №14106/21.09.2022г. на зам. председателя на ДАБ и се дават указания за издаване на нов административен акт. Съдът е указал в решението си заместник председателят (доколкото той е издал незаконосъобразното решение №14106/21.09.2022) да се произнесе по молбата на ищцата. Не е указал изричен срок затова. Сочи, че предвид тримесечният законов срок по чл.85, ал.5 от ЗУБ за издаване на ново решение след връщане на преписката от съда, че неимуществените вреди от бездействието на АО са търпени след изтичане на три месеца от дата 22.12.2023г., на която според ищеца влиза в сила решение №8160 по адм.д. 10011/2022г., 42 състав на АССГ до 09.04.2025г. или срокът е от 22.03.2024 (а не 22.02.2024г., както е първоначално заявено) до 09.04.2025г. В този смисъл претендира се обезщетение в размер на 3000лв. за нанесените неимуществени вреди, търпени в този период (22.03.2024г. до

09.04.2025г.), както и законна лихва върху сумата от завеждане на иска до изплащането.

Затова и в своето уточнение ищецът е посочил, че съобразно нормата на чл.204, ал.2 от АПК, се иска обявяване на бездействието на органа за незаконосъобразно. Наред с предявения иск за обезщетение се иска да се разгледа да се разгледа и иск за обявяване на незаконосъобразно бездействието на адм. орган за периода (22.03.2024г. до 09.04.2025г.-датата на издаване на решение №2975/09.04.2025г.на председателя на ДАБ).

Към настоящото производство е приобщено адм.д. 10011/2022, 42 състав на АССГ - по оспорване на решение на зам.председателя на ДАБ №14105/21.09.2022г., с което на ищцата е отказан статут на бежанец и хуманитарен статут в страната, същото е отменено и преписката върната на ДАБ.

В съдебно заседание ищецът не се явява, представлява се от адвокат К. А., който моли да бъдат уважени исковите претенции по начина на тяхното предявяване и след уточнението, което е направено. Моли за разноски в полза на ищцата за заплатената държавна такса, а в полза на адвоката възнаграждение по чл. 38 от Закона за адвокатурата.

За ответната страна в съдебно заседание се явяват гл.юрисконсулт Х., който намира неоснователни исковите претенции. Предоставя писмени бележки в указания срок. Претендира заплащане на юрисконсултско възнаграждение. Представителят на СГП намира исковите претенции за основателни и доказани и моли съдът да уважи същите.

Съдът след като прецени твърденията на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Административно производство пред ДАБ, започнало с молба за предоставяне на международна закрила от ищцата и нейната майка с вх.№ РД09-В-633/31.03.2022г. С решение № 14105 от 21.09.2022г. от зам.председателя на ДАБ при МС отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на ищцата. Впоследствие решението е обжалвано пред АССГ и с решение № 8160 от 22.12.2023г. по адм. дело № 10011/2022г. е отменено и преписката е върната на адм.орган за ново произнасяне. Решението е влязло в сила на 20.01.2025г. К. жалба е подадено от ДАБ, която с определение № 12347 от 14.11.2024г. постановено по адм. дело № 4609/2024г. по описа на ВАС, тричленен състав, е оставена без разглеждане, впоследствие определението е оставено в сила от петчленен състав на ВАС с определение № 496 от 20.01.2025г. по адм. дело № 11548/2024г. Към настоящото дело е прието и приложено адм. дело № 10011/2022г. по описа на АССГ, ведно с всички доказателства по него.

От представените по делото доказателства се установява, че във връзка с дадените задължителни указания в съдебното решение № 8160 от 22.12.2023г. постановено по адм. дело № 10011/2022г., на АССГ от страна на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ (КПМЗ) към ДАБ при МС на 23.08.2023 г. е изготвена Докладна записка, заведена с вх. № ЦУ-1257 с дадени конкретни писмени указания към интервюиращ орган към отдел „Производство за международна закрила-кв. О. купел“ към Регистрационно-приемателен център-гр. С. (отдел „ПМЗ-кв. О. купел към РПЦ-гр. С.), а именно:“Р. гражданка да бъде уведомена писмено за необходимостта да се яви в териториално поделение с оглед провеждане на ново интервю. В приложимите материалноправни разпоредби на ЗУБ, а именно чл. 68 - 76 раздел „Производство за предоставяне на международна закрила“, не е регламентирана процедура за разделяне на вече образувано общо административно производство при навършване на дете на 14 годишна възраст. Разделянето на производствата в случая противоречи и на принципа на съвместно разглеждане на молбите на членовете на семейство, по аргумент и на основание чл. 2, т. 7 и т. 13-15 от Регламент 604/2013/ЕС, както и Директива 2013/33/ЕС, доколкото тези актове изискват когато молбите са подадени отделно, но не в продължителен срок от време, те да се

обединяват; Да се изиска справка от ДМД относно страна по произход на Д. И. Ю.; Предвид съдържащите се в справката данни и всички събрани доказателства, следва да се извърши преценка на висшия интерес на М. С. и да се обсъдят евентуалните рискове при завръщането ѝ в Р., да се изиска и приложи социален доклад от социален работник и да се Проведе интервю с детето в присъствие на социален работник; Конкретните данни по делото следва да бъдат разгледани, преценени и обсъдени през призмата на водещия императив за най-добрия интерес на детето, като бъде преценено налице ли са основанията за предоставяне на статут на бежанец / на хуманитарен статут при условията на чл. 9, ал. 8 ЗУБ при отчитане на предвидените в § 1, т. 5 ДР на Закона за закрила на детето критерии във връзка с чл. 6а ЗУБ; От съществено значение е и обстоятелството, че Д. И. и нейната дъщеря съответстват на легалното определение на понятието „лица от уязвима група“ дефинирано в §1, т. 17 от ДР на ЗУБ, тъй като М. О. С. е малолетно дете, а в следствие непълнолетно лице, а майка ѝ е самотен родител с ненавършило пълнолетие дете.“

С оглед на дадените указания, на 30.11.2024 г. началникът на отдел „ПМЗ-кв. В.“ към РПЦ-гр. С. е изпратил докладна записка за удължаване на срока на производството за предоставяне на международна закрила на руската гражданка поради изискването на съда двете по производства (на майката и дъщеря ѝ) да има успоредно произнасяне.

Изисквана е конкретна справка от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, касаеща обществено-политическото положение в Р. федерация.

На 30.11.2024 г. е изготвена докладна записка от началник отдел „ПМЗ-кв. В.“, РПЦ-гр. С., с искане на допълнителен срок от председателя на ДАБ, при МС насока към интервюиращия орган, за спазване препоръките на съда, а именно производствата на майката и дъщерята да вървят успоредно.

На 03.01.2024 г. е подадено заявление от Д. И. за удължаване на срока на валидност на регистрационната ѝ карта.

На 18.03.2024 г. е изготвена докладна записка в която са констатирани неуспешни опити за свързване с руската гражданка по повод насрочване на интервю, както и за проведен разговор с адв. А., запозната с насоките на съда за успоредно провеждане на производството на майката и дъщерята и забавянето на съдебното производство на дъщерята М. О. С..

На 27.03.2024 г. е проведено интервю с майката Д. И., обективизирано в протокол с рег. № УП3721. Безспорно, от горепосочените факти и обстоятелства, както и от приложените доказателства към настоящото, е че след влизане в сила на решението № 7355 от 05.07.2023г. по адм. дело № 2596/2023г., с което е оставено в сила решение № 7933 от 21.12.2022 г., постановено от Административен съд – София – град, Първо отделение 5 състав, по адм. д. № 10012/2022 г. са извършени съответните действия по изпълнението му. По адм.дело № 10012/2022г. е отменено решението на зам.председателя на ДАБ с което се отказва предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на майката на ищцата.

В изпълнение на дадените задължителни указания от ВАС е изготвена Справка от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, относно общото положение в Р. федерация, както е и извършено интервю с Д. И..

Както е посочил и в отговора си към исковата молба, адм. орган, поради наличието на обективни причини, към 2024 г. по преписката на М. О. С., е бил в обективна невъзможност да издаде решение по реда на чл. 75 от ЗУБ, което да е съобразено с дадените задължителни указания с Решение № 7355 от 05.07.2023 г., постановено по адм. дело № 2596/2023 г. от ВАС поради факта, че образуваното административно дело пред ВАС след подадена касационна жалба от заместник-председателя на ДАБ при МС, по отношение на М. С. е било насрочено за 24.10.2024 г. След

проведеното съдебно заседание с определение № 12347/14.11.2024 г. по адм.,д. 4609/2024 г. ВАС е оставил без разглеждане подадената касационна жалба от заместник-председателя на ДАБ при МС против решение № 8160/22.12.2023 г., постановено по адм. дело № 10011/2022 г. по описа на АССГ, и е прекратил производството по адм. дело № 4609/2024 г. Определението е обжалвано пред 5 членен състав, който както се посочи се е произнесъл на 20.01.2025г. с определение № 496 по адм. дело №11548/2024г.

Следователно с Решение на № 7355 от 05.07.2023 г., постановено по адм. дело № 2596/2023 г. от ВАС е оставено в сила решение № 7933 от 21.12.2022г. по адм. дело № 10012/2022г. на АССГ за отмяна на решение № 14106/21.09.2022г. на зам.председателя на ДАБ, с което се отказва международна закрила на майката и това решение на АССГ е влязло в сила на 05.07.2023г. Но с решение №8160 от 22.12.2023г. по адм. дело № 10011/2022г. на АССГ е отменено решение № 14105 от 21.09.2022г.на зам.председателя на ДАБ, с което се отказва предоставяне на статут на, бежанец и хуманитарен статут на ищцата, което решение на АССГ влиза в сила на 20.01.2025г., поради депозирана касационна жалба пред ВАС от ДАБ, която с определение № 12347 от 14.11.2024г. постановено по адм. дело № 4609/2024г. по описа на ВАС, тричленен състав, е оставена без разглеждане, впоследствие определението е оставено в сила от петчленен състав на ВАС с определение № 496 от 20.01.2025г. по адм. дело № 11548/2024г.

След събиране на всички факти и доказателства във връзка със задължителните указания на съда, със становище от интервюиращ орган с рег. № УП 3721 от 08.04.2025 г. е предложено на Д. И. Ю. и нейната дъщеря М. О. С. да се предостави статут на бежанец, който е предоставен с Решение № 2975/09.04.2025 г. на председателя на ДАБ **при** МС. Решението е връчено на 11.04.2025 г.

По делото в качеството на свидетели са разпитани Е. А. Б. и И. Ю., майка на ищцата.

Свидетелят Б. посочи, че е най-близкия български гражданин на семейството тук в България. Познават се от лятото на 2022 г. Има преки наблюдения по отношение на процедурата по кандидатстване на М. С. за статут на бежанец в страната. Извършва доброволческа дейност, тъй като е наполовина руска гражданка с руска филология, с много добър руски език и извършва доброволческа дейност за превод и обучение по български език. И., която е майка на М. имала нужда от много чест превод по институции и много по болнични институции и заведения по повод заболяване на М.. Били са по НЗОК, болници, пулмологията в Пирогов и в аптеки, в които М. получавала животоподдържащи лекарства. Свидетелката посочи, че болестта на М. е с рядко генетично заболяване и е нелечимо. Когато се получило така, че разделили административните производства на М. и И. точно тогава М. получила страх, че нея ще я оставят тук, а майка ѝ ще я екстрадират в М.. В такива нервни срывове престанала и да се храни, отслабнала, това бил много важен момент, защото тогава започнал да ѝ спада имунитета. Заяви, че при това генетично заболяване се пази всеки един аспект на имунната система, за да може болният да живее качествен живот. Заболяването било доказано, че съществува преди да дойде в България, но като връзка с отказа на адм.орган сочи обостряне и агресиране на състоянието ѝ и за М. последвал прием в УМБАЛСМ „Пирогов“, и последвала операция.

На въпроси зададени от адвокат Д., свидетелят И. Д. Ю. и майка на ищцата отговори, че М. по принцип е много чувствително и емоционално дете, от нейното емоционално състояние много зависило нейното здраве. Така е било винаги. От началото при ситуацията, в която са били разделени адм. производства пред ДАБ тя много се притеснявала, за да не я разделят от майка ѝ и била доста дълго време в депресия. Майката заяви, че здравето на детето ѝ зависило от статут, зависи от лекарства, защото заболяването е смъртоносно и всеки ден се прави лечение за цял живот. Било голям стрес за нейната психика.

На въпроси зададени от юрисконсулт К., свидетелят Д. Ю. отговори, че не за пръв

път се влошава нейното здравословно състояние, но всеки стрес обостря заболяването ѝ. Заяви, че не искат пари, а справедливост.

Исковата молба е процесуално допустима, като предявена от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за неимуществени вреди, причинени: 1. от незаконосъобразен административен акт, срещу надлежен ответник – ДАБ. Искането е за присъждане на обезщетение за причинени неимуществени вреди, от издаването на незаконосъобразен административен акт - решение №14106/21.09.2022г. на зам. председателя на ДАБ в производство, започнало по молба с вх.№ РД09-В-630/31.03.2022г. до председателя на ДАБ при МС от ищцата за получаване на международна закрила, като е посочен исков период - 31.03.2022/датата на издаването на решението/ до 09.04.2025г., на която дата АО издава нов административен акт, с който предоставя на ищцата статут на бежанец. Претенцията за обезщетение за неимуществени вреди посочва в размер на 7000лв., ведно със законната лихва от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане на сумата.

2. Претендира се обезщетение от незаконосъобразно бездействие от страна на председателя на ДАБ по изпълнение на влязлото в сила на 22.12.2023г. решение №8160 по адм.д.10011/2022г., 42 състав на АССГ, с което се отменя решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ и се дават указания за издаване на нов административен акт. Съдът е указал в решението си заместник председателят (доколкото той е издал незаконосъобразното решение №14106/21.09.2022) да се произнесе по молбата на ищцата. Не е указал изричен срок затова. Неимуществените вреди от бездействието на АО са търпени след изтичане на три месеца от дата 22.12.2023г., на която влиза в сила решение №8160 по адм.д. 10011/2022г., 42 състав на АССГ до 09.04.2025г. или срокът е от 22.03.2024 (а не 22.02.2024г., както е първоначално заявено) до 09.04.2025г., т.е. претендира се обезщетение в размер на 3000лв. за нанесените неимуществени вреди, търпени в този период (22.03.2024г. до 09.04.2025г.), както и законна лихва върху сумата от завеждане на иска до изплащането. Съобразно нормата на чл.204, ал.2 от АПК, се иска обявяване на бездействието на органа за незаконосъобразно. Наред с предявения иск за обезщетение се иска да се разгледа и иск за обявяване на незаконосъобразно бездействието на адм. орган за периода (22.03.2024г. до 09.04.2025г., на която дата се издава решение №2975/09.04.2025г.на председателя на ДАБ за предоставяне статут на бежанец на ищцата и нейната майка).

Разгледани по същество, предявените искови са неоснователни и недоказани.

Предявени са два обективно кумулативно съединени иска.

Предявеният иск е с правно основание чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ и се разглежда по реда на глава единадесета от АПК. Нормата на чл. 203 АПК регламентира, че гражданите и юридическите лица могат да предявят искове за обезщетение за вреди, причинени им от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на административни органи и длъжностни лица. На основание чл. 205 от АПК ответник по иска е юридическото лице, представлявано от органа, от чийто незаконосъобразен акт са причинени вредите. С оглед чл. 204 ал. 4 от АПК Незаконосъобразността на действието или бездействието се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетението.

Отговорността по ЗОДОВ е обективна. Съгласно чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, от действия и бездействия на техни органи или длъжностни лица, при или по повод изпълнение на административна дейност. Държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от отговорното длъжностно лице. Вредата представлява накърняване имуществото на правните субекти или на

техни неимуществени блага. Когато е засегнат патримониумът на едно лице, вредата е имуществена. Тя се състои в претърпяна загуба или пропусната полза. Границите на отговорността се разпростират до вредите, "които са пряка и непосредствена последица от увреждането".

Във фактическия състав на отговорността на държавата за дейността на администрацията, визирана в чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ са включени следните елементи: незаконосъобразен акт, издаден при или по повод изпълнение на административна дейност от орган или длъжностно лице на държавата, който да е отменен по съответния ред; вреда от такъв административен акт и причинна връзка между постановения незаконосъобразен административен акт и настъпилия вредоносен резултат. При липсата на който и да е от трите елемента на посочения фактически състав, не може да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ. Доказателствената тежест за установяване наличието на всичките три предпоставки се носи от ищеца, търсещ присъждане на обезщетение за претърпени вреди.

За да бъде основателен иска за причинени имуществени вреди, следва доказването на фактите от хипотезата на правната норма да е пълно, съобразно чл. 154, ал.1 от ГПК.

По делото е безспорно установено, че е налице отменен акт на Държавна агенция за бежанците, а именно решение №14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ. Съдът намира обаче, че за конкретния правен спор не са налице основанията по член 203, ал. 1 от ЗОДОВ за присъждане на обезщетение за вреди, причинени на ищеца от отмененото като незаконосъобразно Решение №№14106/21.09.2022 на зам. председателя на ДАБ с решение № 8160 по адм.д.10011/2022г., 42 състав на АССГ, влязло в сила на 20.01.2025г.

Причината за това е, че така заявените неимуществени вреди следва да са пряка и непосредствена последица от отменения незаконосъобразен акт на държавния орган. Съгласно чл. 4 от ЗОДОВ, дължимото обезщетение е за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. В случая, макар да е налице незаконосъобразен акт, отменен по съответния ред, липсва причинна връзка между отменения акт и претендираните вреди. Липсата на предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут сама по себе си не обуславя и наличието на причинна връзка между незаконосъобразния акт и твърдяните вреди. Липсата на статут на бежанец има отношение към възникването на вредата, а не към причинната връзка. /така и в Решение № 5576 от 8.6.2022г. на ВАС по адм.д. № 2676/2022г./ Причинната връзка подлежи на отделна преценка във всяко исково производство за реализиране отговорността на държавата и не се презумира при наличие на отменен акт. В тази връзка следва да се приеме, че в настоящия случай не е налице пряка и непосредствена причинна връзка между отменения акт и вредата, тъй като отмяната на административния акт и връщането на преписката за ново разглеждане на административния орган не означават признаване или възникване на спорното материално право, във връзка с което се търси обезщетение. А за да възникне правото на обезщетение, трябва да е налице нарушеното материално право, претендирано в основното административно производство.

Причинна връзка принципно не може да възникне, когато със съдебното решение преписката се връща на административния орган за разрешаване на спора.

Когато преписката се връща на административния орган, за да бъде решен въпросът относно претендираните в административното производство права, тези права не възникват от съдебното решение. Тези права или блага не се считат и за признати, независимо от мотивите на отменителния съдебен акт, защото мотивите на съдебното решение не се ползват със сила на пресъдено нещо, нито имат задължителния характер, присъщ на един влязъл в сила административен акт. Дали съответните права или блага ще възникнат или ще бъдат признати,

зависи от административния акт, който ще бъде издаден след връщане на преписката и от неговото влизане в сила. От данните по делото е видно, че след връщането на преписката на административният орган, последния се е произнесъл с положително решение № 2975 от 09.04.2025г.и на М. и нейната майка е предоставен статут на бежанец. Както е прието и в практиката на ВАС, обстоятелството, че в случая такъв адм. акт до определен момент не е издаден, отваря пътя за защита на заявителя по предвидените в АПК средства.

Когато като основание на иска се сочи отменен акт и преписката е върната на административния орган, съдът в исковото производство не може да замести волеизявлението на органа и по този начин да презумира наличието на материално право, като заместител на което се претендира обезщетението.

Ако се допусне на страните в административни производства, които не са приключили, да се присъждат обезщетения по чл. 1 ЗОДОВ, това би обезсмислило самото съществуване на административното производство и правото на преценка на административния орган, във връзка с което именно право на преценка преписката е върната за ново произнасяне.

Относно предявения иск по чл. 204 ал. 2 вр. 4 от АПК, съдът намира същият за неоснователен, поради липсата на доказано бездействие от страна на адм. орган, а оттам и липса на пряка и непосредствена връзка между твърдяното бездействие и претендираните неимуществени вреди през исковия исковия период от 22.03.2024г. до 09.04.2025г.

Не се доказва по делото твърдяното незаконосъобразно бездействие на адм.орган във връзка с произнасяне по молбата за международна закрила с вх. № РД-0-В-633/31.03.2022г. С решение № 2975 от 09.04.2025г на председателя на ДАБ е предоставен статут на бежанец на ищцата и нейната майка.

Във връзка с дадените задължителни указания в съдебното решение по адм. дело № 10011/2022г. на АССГ и адм. дело № 10012/2022г. на АССГ, от страна на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ (КПМЗ) към ДАБ при МС на 23.08.2023 г. е изготвена Докладна записка, заведена с вх. № ЦУ-1257 с дадени конкретни писмени указания към интервюиращ орган към отдел „Производство за международна закрила-кв. О. купел“ към Регистрационно-приемателен център-гр. С. (отдел „ПМЗ-кв. О. купел към РПЦ-гр. С.), а именно:“Р. гражданка да бъде уведомена писмено за необходимостта да се яви в териториално поделение с оглед провеждане на ново интервю; С оглед на дадените указания, на 30.11.2024 г. началникът на отдел „ПМЗ-кв. В.“ към РПЦ-гр. С. е изпратил докладна записка за удължаване на срока на производството за предоставяне на международна закрила на руската гражданка поради изискването на съда произнасянето по двете производства (на майката и дъщеря й) да е успоредно.

Изискана е конкретна справка от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, касаеща обществено-политическото положение в Р. федерация.

На 30.11.2024 г. е изготвена докладна записка от началник отдел „ПМЗ-кв. В.“, РПЦ-гр. С., с искане на допълнителен срок от председателя на ДАБ, при МС насока към интервюиращия орган,за спазване препоръките на съда.

На 03.01.2024 г. е подадено заявление от Д. И. Ю. за удължаване на срока на валидност на регистрационната й карта.

На 18.03.2024 г. е изготвена докладна записка в която са констатирани неуспешни опити за свързване с руската гражданка по повод насрочване на интервю, както и за проведен разговор с адв. А., запозната с насоките на съда за успоредно провеждане на производството на майката и дъщерята и забавянето на съдебното производство на дъщерята М. С..

На 27.03.2024 г. е проведено интервю с И. Ю., обективизирано в протокол с рег. № УП3721.

Безспорно, от горепосочените факти и обстоятелства, както и от приложените доказателства, е че след влизане в сила на решението № 7355/2023 г. от 05.07.2023г. по адм. д.№ 2596/23г. по описа на ВАС, са извършени съответните действия по изпълнението му. Тук следва да се посочи, че с това решение на ВАС е оставено в сила решение № 7933 от 21.12.2022г. по адм. дело № 10012/2022г. на АССГ за отмяна на решение № 14106/21.09.2022г. на зам.председателя на ДАБ, с което се отказва международна закрила на майката. В изпълнение на дадените задължителни указания от ВАС е изготвена Справка от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, относно общото положение в Р. федерация, както е и извършено интервю с майката И..

Поради наличието на обективни причини, към 2024 г. по преписката на М. С., административният орган е бил в обективна невъзможност да издаде решение по реда на чл. 75 от ЗУБ, което да е съобразено с дадените задължителни указания с Решение № 7355 от 05.07.2023 г., постановено по адм. дело № 2596/2023 г. от ВАС поради факта, че образуваното административно дело пред ВАС, след подадена касационна жалба от заместник-председателя на ДАБ при МС, по отношение на М. С., делото е било насрочено за 24.10.2024 г. След проведеното съдебно заседание с определение № 12347/14.11.2024 г. по адм.д. 4609/2024 г. ВАС е оставил без разглеждане подадената касационна жалба от заместник-председателя на ДАБ при МС против решение № 8160/22.12.2023 г., постановено по адм. дело № 10011/2022 г. по описа на АССГ, и е прекратил производството по адм. дело № 4609/2024 г. Определението е обжалвано пред 5 членен състав, който се е произнесъл с определение № 496 от 20.01.2025г. по адм. дело № 11548/2024г. Именно на 20.01.2025г. е влязло в сила и решение №8160 от 22.12.2023г. по адм. дело № 10011/2022г. на АССГ, с което е отменено решение № 14105 от 21.09.2022г.на зам.председателя на ДАБ, с което се отказва предоставяне на статут на, бежанец и хуманитарен статут на ищцата. А не както се твърди в исковата молба, че решението на АССГ е влязло в сила на 22.12.2023г.

След събиране на всички факти и доказателства във връзка със задължителните указания на съда, със становище от интервюиращ орган с рег. № УП 3721 от 08.04.2025 г. е предложено на майката и нейната дъщеря да се предостави статут на бежанец. С Решение № 2975/09.04.2025 г. на председателя на ДАБ **при** МС е предоставен статут на бежанец и на двете. Решението е връчено на 11.04.2025 г.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия/ бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2.настъпили вреди и 3.наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатира кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ.

Предвид горното, предявеният иск за неимуществени вреди причинени на ищеца в резултат на забавянето на административното производство за предоставяне на международна закрила е неоснователен и поради обстоятелството, че АССГ с разпореждане N 25655 от 28.07.2025 г. по описа на АССГ, Първо отделение, 18 състав по адм. дело № 3750/2025 г. се е произнесъл по отношение на депозираното искане за налагане на наказание на председателя на ДАБ при МС за неизпълнение на Решение, с правно основание чл. 304 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс, със заключение, че искането за налагане на глоба на

ответника Председател на ДАБ, в хипотезата на чл. 304, ал. 1 АПК, следва да бъде оставено без уважение. Разпореждането на АССГ не подлежи на обжалване и същото е влязло в законна сила на 28.07.2025 г. Съдът е приел, че от предоставените към писменото обяснение доказателства, е видно, че във връзка с дадените задължителни указания с горепосоченото решение на АССГ, от страна на дирекция „Качество на процедурата за международна закрила“ (КПМЗ) към ДАБ при МС на 23.08.2023 г. е изготвена Докладна записка, заведена с вх. № ЦУ-1257 с дадени конкретни писмени указания към интервюиращ орган към отдел „Производство за международна закрила - кв. О. купел“ към Регистрационно-приемателен център - [населено място] (отдел „ПМЗ-кв. О. купел към РПЦ-гр. С.). Следвайки указанията на 30.11.2024г. началникът на отдел „ПМЗ-кв. В.“ към РПЦ-гр. С. е изпратил докладна записка за удължаване на срока на производството за предоставяне на международна закрила на руската гражданка поради изискването на съда двете производства (на майката и дъщеря й) да вървят успоредно. Изискана е конкретна справка от дирекция „Международна дейност“ към ДАБ при МС, касаеща общественото-политическото положение в Р. федерация. На 30.11.2024 г. е изготвена докладна записка от началник отдел „ПМЗ-кв. В.“, РПЦ-гр. С., е искане на допълнителен срок от председателя на ДАБ при МС насока към интервюиращия орган за спазване препоръките на съда, а именно производствата на майката и дъщерята да вървят успоредно. На 03.01.2024 г. е подадено заявление от Д. И. Ю. за удължаване на срока на валидност на регистрационната й карта. На 18.03.2024 г. е изготвена докладна записка в която са констатирани неуспешни опити за свързване с руската гражданка по повод насрочване на интервю, както и за проведен разговор с адв. А., запозната с насоките на съда за успоредно провеждане на производството на майката и дъщерята и забавянето на съдебното производство на дъщерята М. О. С..

На 27.03.2024 г. е проведено интервю с Д. И. Ю., обективизирано в протокол е рег. № УП3721. По изложените съображения, както е прието и във влязлото в сила разпореждане № 25655 от 28.07.2025г. по адм. дело №3750/2025г. на АССГ, ответникът е предприел действия по изпълнение на постановеното решение, като на 09.04.2025г. е постановено решение № 2975/09.04.2025г. на председателя на ДАБ, с което на молителката и нейната дъщеря е предоставен статут на бежанец. Видно от отбелязването, същото е получено лично от Д. на 11.04.2025г. В цитираното разпореждане е направен извод, че не се разкрива от обективна и субективна страна осъществяването от страна на председателя на ДАБ на административно нарушение по чл. 304, ал. 1 АПК, тъй като не е налице третата положителна предпоставка, неизпълнение на този съдебен акт от страна на административния орган – адресат на дължимото поведение.

По изложените съображения и с оглед чл. 204 ал. 4 от ЗОДОВ, съдът няма как да установи незаконосъобразно бездействие, поради това, че не констатира твърдяното бездействие на административния орган .

Ако следва да се обобщи, по отношение на предявения иск в размер на 7 000 лв., както и претендираната законна лихва върху сумата от завеждане на иска – до окончателното изплащане на сумата, представляващи обезщетение за търпени през периода от 31.03.2022г. до 09.04.2025г. от М. О. С. неимуществени вреди, довели до сериозно влошаване на здравословното й състояние, психически страдания, следва да се допълни, че не е налице бездействие на адм.орган, а оттам и причинна връзка между незаконосъобразно бездействие и влошеното психическо и физическо си здраве на ищцата. По време на административното производство административния орган е бил запознат със здравословното състояние на М. О. С. и същата е приета за лице спадаща към уязвима група. От приложените към исковата молба доказателства е видно, че здравословното състояние на ищцата е генетично обусловено и е съществувало към момента на издаване и

впоследствие отмяна на незаконосъобразния административен акт, от който се претендират вреди. Освен това не е налице причинна връзка/поради прекъсване на същата с отмяна на незаконосъобразния адм.акт и връщане на преписката на адм.орган/ между отмененото решение №14106/21.09.2022г. на зам. Председателя на ДАБ и влошаване на здравословното състояние на ищцата, както и липсва незаконосъобразно бездействие на адм. орган, от което да са произлезли твърдените неимуществени вреди.

Действително, не би могло да има спор, че е недопустимо разделянето на дете от майка, дори и при административна процедура, но в случая адм. орган е взел предвид това, включвайки лицата в уязвима група, с оглед и генетически обусловеното здравословно състояние на ищцата. Както се посочи по-горе мотивите на решение по адм. д. № 10011/2022г. на АССГ, касаещи съществено процесуално нарушение, допуснато от адм. орган, в резултат на това, че е разделил адм. производства на две, няма как да се ползват със сила на присъдено нещо, с оглед диспозитива на същото, че отменя решение № 14106/21.09.2022г. и връща на адм. орган за ново разглеждане, след което е постановено решение № 2975 от 09.04.2025г. на председателя на ДАБ за предоставяне на статут на бежанец на ищцата, като за периода от 22.03.2024г. до 09.04.2025г. не се установи незаконосъобразно бездействие на адм. орган и неговата администрация, тъй като ако може да се обобщи решение №8160 от 22.12.2023г. по адм.д.10011/2022г., 42 състав на АССГ за отмяна на решение № 14105 от 21.09.2022г. на зам.председателя на ДАБ при МС, с което отказва да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на ищцата и връща преписката на адм. орган е влязло в сила на 20.01.2025г., а с решение №2975/09.04.2025 г. на председателя на ДАБ **при** МС е предоставен статут на бежанец на ищцата и нейната майка.

Така установената липса на елементи от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал. 1 от ЗОДОВ води до неоснователност на исковата претенция и по двата предявени иска.

Предвид неоснователността на главния иск, се явява неоснователна и претенцията за присъждане на лихва върху претендираните суми. Съгласно чл. 4 и чл.12 от Закона за въвеждане на еврото в Република България, следва да се посочи равностойността в евро на претендираните суми, а именно 7000лева/или 3579,04евро / и 3000лева/или 1533,88 евро /.

С оглед изхода на делото, предвид на това, че нито в заседание, нито с писмените бележки представляващи ответната страна юрисконсулт претендира разноски, поради което не следва да се присъждат.

Водим от горното, АССГ, Първо отделение, 4 състав,

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от М. О. С., гражданин на Р. федерация с ЛНЧ [ЕГН], [дата на раждане], действаща със съгласието на своя родител - И. Ю. Д., с адрес за съобщения и призовки: [населено място], [улица]-113. ет.2. офис 2, чрез адвокат К. Д. да бъде осъдена Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Р. България, с адрес [населено място], [улица], да заплати на ищцата сумата 7000 (седем хиляди)лева(или 3579,04евро), представляваща обезщетение за неимуществени вреди, ведно със законната лихва върху сумата считано от датата на подаване на исковата молба до окончателно изплащане на същата, за периода 31.03.2022г.- до 09.04.2025г., претендирани в резултат на незаконосъобразно Решение № 14105 от 21.09.2022г. на зам.председателя на ДАБ при МС, отменено с Решение №8160 от 22.12.2023г. по адм.д.10011/2022г., 42 състав на АССГ, влязло в сила на 20.01.2025г., поради липса на пряка и непосредствена причинна връзка с отмяната на адм.акт и претендираните неимуществени вреди.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от М. О. С., гражданин на Р. федерация с ЛНЧ [ЕГН], [дата на

раждане], действаща със съгласието на своя родител - И. Ю. Д., с адрес за съобщения и призовки: [населено място], [улица]-113. ет.2. офис 2, чрез адвокат К. Д. да бъде осъдена Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет на Р. България, с адрес [населено място], [улица], да заплати на ищцата сумата 3000/три хиляди/ лева /(или 1533,88 евро), ведно със законната лихва считано от дата на завеждане на исковата молба, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, настъпили в резултат на незаконосъобразно бездействие на адм.орган и забавяне в произнасянето с решение № 2975/09.04.2025г. на председателя на ДАБ, за периода от 22.03.2024г. до 09.04.2025г., като недоказан, поради неустановено от съда незаконосъобразно бездействие на адм.орган.

Не присъжда разноски за юрисконсултско възнаграждение на ответната страна.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14 дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ